

Ruimte
te over.

Of juist
niet?

Door: **Elselien Roseboom**

In Amersfoort staan 2 scholen op hemelsbreed 700 meter van elkaar. Hoewel dicht bij elkaar, is er een wereld aan verschil. Waar je langs de één kunt lopen zonder op te merken dat het een school betreft, is de ander een opvallend, op zichzelf staand, modern gebouw.

We hebben het over de Sint Joris Basisschool aan de Schimmelpenninckkade en het Trivium College, VMBO aan de Dierenriem. Wie langs de Sint Joris loopt, herkent de school aan het schoolplein dat mooi in de wijk ligt. Het lijkt bijna een grote kindertuin. Maar wie goed kijkt ziet onder de aangrenzende bovenwoningen toch iets dat doorgaat voor een school, gevuld met voornamelijk kinderen uit de omliggende wijken.

Woekeren met ruimte

Op het moment van ons bezoek telt de Jorisschool 199 leerlingen. “Aan het einde van het schooljaar zullen het er 220 zijn”, vertelt directeur Cecile Tulen. “Het is woekeren met ruimte.” Omgerekend hebben de kinderen

hier met een bruto vloeroppervlak van 965 vierkante meter ongeveer 4,8 vierkante meter per kind. Dat is inclusief docentenkamer, toiletten en opslag. Aan het einde van het jaar is dat 4,3 vierkante meter per kind. “Toch kan het niet anders”, zegt Tulen: Volgens haar bestuur vraagt een gezonde exploitatie van deze school zelfs om 230 kinderen. Dat zijn er, kijkend naar de ruimte, 70 meer dan wat we tegenwoordig normaal vinden: 8 vierkante meter per kind, inclusief alles.

Creatief nadenken

De Jorisschool is in 1992 verbouwd. Op de plek waar eerst een algemene ruimte was, zijn lokalen gemaakt. Daardoor is er nu een aantal onhandige en benauwde lokalen. Sommige lokalen lopen in een rare hoek. Ook zijn er lokalen met blinde muren om de privacy in de tuinen van de burens te waarborgen, waardoor het binnen vrij donker is. Of er staat een steunpilaar midden in het lokaal. Tulen: “Er is hier totaal geen ruimte om te groeien, terwijl het wel een heel populaire school is. Hier ruimte winnen is creatief nadenken. Maar je moet ook scherp blijven op wat juridisch wel en niet mag.”

Aanpassen aan de bovenburen

Buren die boren

Door de woningen erboven moet er ook rekening worden gehouden met de bovenburen. Het vergroenen van het schoolplein om zomerse hitte te dempen, vergde veel overleg. Tulen: “Andersom is het ook aanpassen. Als er een bewoner wil gaan klussen zit je met harde boorgeluiden.” Binnen in de school is het inderdaad vrij gehorig. “Uitzicht op verbetering is er niet. Op basis van het bouwjaar is de school nog niet aan de beurt voor vernieuwing”, legt Tulen uit.

Een zee van ruimte

Hoe anders is het driekwart kilometer verderop over het spoor, in de hoogbouwzone van de stad. Tussen de hoogbouw staat de twee verdiepingen tellende, gloednieuwe school van het VMBO Trivium College. Een opvallend ruim perceel tussen de omringende flatgebouwen en woningen die qua hoogte allemaal boven de school uitsteken. Deze school heeft zowel

binnen als buiten een zee van ruimte die goed beschouwd best wel dubbel kan worden gebruikt.

Flexibele ruimte

Het is een school van 4.679 vierkante meter voor maximaal 340 leerlingen. De bezetting wisselt van 280 tot 340 leerlingen in de toekomst. Meer vindt directeur Jan Nijhof niet gewenst. “Om de bedrijfsvoering rond te krijgen zijn zo’n 300 leerlingen voldoende”, geeft hij aan. Hier heeft de leerling dus bijna drie keer meer ruimte dan de basisschoolkinderen tien minuten wandelen verderop. Nijhof: “Destijds, bij de ontwikkeling van het nieuwe gebouw, hebben we vooral gekeken naar ruimte en de flexibele inzet hiervan. Met de praktijklokalen moet gewisseld kunnen worden omdat ook de inschrijvingen per studierichting niet altijd gelijk zijn.”

Gebruik buiten schooltijd

In theorie zou deze prachtige VMBO-school buiten schooltijd ook door anderen kunnen worden gebruikt, door omwonenden bijvoorbeeld. Zo is er een fijne buitenruimte en er zijn uitstekende sportfaciliteiten. Maar ook de verschillende ruimten binnen het gebouw lenen zich goed voor tal van andere activiteiten. “Vooralsnog is de vraag vanuit het schoolbestuur hoe we dat kunnen uitbesteden. Op dit moment wordt het Trivium College alleen nog als school gebruikt.”

foto; een lokaal van de Jorisschool met een steunpilaar.

Rust door akoestisch platen

Decoratieve akoestiek

Je komt bij het Trivium binnen in de centrale hal met een speelse trap waar de school omheen is gebouwd. Nijhof: “We werken met leerhuizen en leerpleinen, hier kunnen de leerlingen zelfstandig of in groepjes aan hun opdrachten werken.” Een praktische oplossing voor klaslokalen waar vaak relatief veel leerlingen dicht op elkaar zitten, wat voor kinderen met concentratieproblemen lastig kan zijn. Nijhof wijst naar de wanden met wat op het eerste

gezicht lijkt op decoratie. “We hebben hier een flinke hoeveelheid akoestische platen verwerkt. Daarom heerst hier zoveel rust.”

Voor iedereen zo’n school

Waar Sint Joris de gymzaal van een collegaschool moet delen met een buurtschool, heeft het Trivium College behalve een flinke sportzaal ook een fitnessruimte en een sportveld buiten met een betonnen trap als tribune. Er is een mooie kantine en ruime lerarenvertrekken. Op het dak liggen zonnepanelen. Ook boven is plaats om buiten te zitten. Kortom, er is ruimte te over voor iedereen en eigenlijk gun je elk kind zo’n fijne school.

De scholen in cijfers	Jorisschool	Triviumcollege
Onderwijs	primair	voortgezet
Omgeving	binnenstad	hoogbouwzone
Bouwlagen school	1	2
Bouwlagen woningen	3	0
Aantal leerlingen	220	340
Oppervlakte binnen m2	965	4.679
- per leerling m2	4,3	13,7
Oppervlakte buiten m2	1.375	9.708
- per leerling m2	6,25	30,3

Meer informatie

Dit artikel is gebaseerd op een bezoek van het Bouwstenen-netwerk aan beide scholen. Daarbij stond de ruimte en de ruimtelijke inpassing van scholen in hun omgeving centraal. Zie voor meer informatie bouwstenen.nl en het ontwikkelwerk rond het Deltaplan Scholen.

